

ГАЛУЗЕВІ ПРОБЛЕМИ РЕГІОНІВ

УДК 330.341.1 : 35.073

О.М. БОЙКО, кандидат економічних наук,
старший науковий співробітник
Рада по вивченню продуктивних сил України НАН України

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ М. КИЄВА

В сучасних ринкових умовах актуальним є питання конкурентоспроможності науки, промисловості, підприємництва, яке можливо досягти за рахунок інноваційного розвитку. Одним з головних напрямів інноваційного розвитку є створення інноваційної інфраструктури, яка являє собою комплекс взаємопов'язаних структур, що обслуговують та забезпечують реалізацію інноваційної діяльності.

Проблемами, перспективами щодо створення та розвитку інноваційної інфраструктури займаються провідні іноземні та вітчизняні вчені, серед яких відомими є праці В. Гаташа, В. Гейця, А. Гришановича, А. Рожена, Т. Цихана, В. Чижової, Г. Шепелява та інших. Однак залишається низка невирішених завдань, які потребують дослідження.

Одним з економічних механізмів регулювання створення в Україні інноваційної інфраструктури є державний. Державні органи управління у сфері інноваційної інфраструктури керуються нормативно-правовими актами, зокрема: Законом України “Про інноваційну діяльність”, Модельним законом про інноваційну діяльність, Державною цільовою економічною програмою “Створення в Україні інноваційної інфраструктури” на 2009–2013 роки тощо. Вони визначають правові, економічні, організаційні засади державного регулювання щодо створення інноваційної інфраструктури, яка спрямована підтримати розвиток реального сектору економіки України інноваційним шляхом.

У Законі України “Про інноваційну діяльність” (2002 р.) інноваційна інфраструктура трактується як сукупність підприємств, організацій, установ, їх об'єднань, асоціацій будь-якої форми власності, що надають послуги із

забезпечення інноваційної діяльності (фінансові, консалтингові, маркетингові, інформаційно-комунікативні, юридичні, освітні тощо) [1; 2].

У Модельному законі про інноваційну діяльність (2006 р.), метою якого є гармонізація законодавства держав-учасниць Співтовариства Незалежних Держав у сфері інноваційної діяльності, під інфраструктурою національної інноваційної системи (інфраструктури) необхідно розуміти сукупність органів та установ, що здійснюють у межах наданих їм повноважень керівництво і реалізацію державної політики в сфері інноваційної діяльності, а також сукупність спеціалізованих інноваційних комерційних, некомерційних підприємств та організацій, їх об'єднань, саморегульованих організацій і професійних спілок підприємств, забезпечуючих інноваційну діяльність [3].

У Державній цільовій економічній програмі “Створення в Україні інноваційної інфраструктури” на 2009–2013 роки (2008 р.) немає визначення дифеніції інноваційна інфраструктура і лише зазначено, що вона складається з виробничо-технологічної, фінансово-економічної, нормативно-правової, територіальної та кадрової підсистеми [4]. Інноваційна інфраструктура спроможна забезпечити ефективне використання вітчизняного науково-технічного потенціалу, сприяти підвищенню рівня інноваційності та конкурентоспроможності національної економіки.

Здійснений аналіз нормативних документів свідчить про недосконалість, фрагментарність, несформованість ефективної правової системи, яка б сприяла становленню та розвитку інноваційної інфраструктури в Україні.

Суб'єкти інноваційної інфраструктури, розташовані на території Києва, представлені науковою інноваційною, промисловою інноваційною та підприємницькою інноваційною інфраструктурами. Наукова інноваційна інфраструктура 2008 р. включала 338 організацій, які виконували наукові та науково-технічні роботи, що становить 24,5% від усіх в Україні. За період 2000–2008 рр. їх кількість зменшилась на 37 одиниць.

Загальна площа власних приміщень наукових організацій скоротилася з 3051,2 (2000 р.) до 2676,5 тис. м² (2008 р.). З неї на 6,3 тис. м² знизився показник зданої в оренду площі власних приміщень цих організацій, а саме з 405,7 до 399,4 тис. м². У розрахунку на одного працівника середньооблікової чисельності штатних працівників облікового складу цей показник за період 2000–2008 рр. зріс на 5,3 м², досягнувши 47,0 м².

Чисельність фахівців, які виконували наукові та науково-технічні роботи, зменшилась у наукових організація м. Києва за 2000–2008 рр. у 0,8 раза. У 2008 р. цей показник досяг 36 023 особи, або 38,3% від загальноукраїнського. Він був найменшим за досліджуваний період, що пов'язано з проблемою старіння висококваліфікованих кадрів, недостатньо високим рівнем оплати праці, витоком молодих кваліфікованих спеціалістів за кордон тощо.

Незважаючи на існуючі проблеми, в наукових організаціях м. Києва відбувається оновлення інфраструктури підготовки кадрів, які забезпечують

здійснення досліджень та розробок з усіх напрямів, що сприяють розвитку науково-інноваційної діяльності.

Чисельність фахівців, що виконували науково-технічні роботи зі ступенем доктора наук, зросла 2000–2008 рр. в 1,1 раза, досягнувши 2 766 чол., і, навпаки, зменшився показник фахівців зі ступенем кандидата наук в 1,0 раз до 8 926 чоловік.

В наукових організаціях м. Києва чисельність працівників-сумісників, які виконують наукові та науково-технічні роботи, скоротилась в 0,9 раза і 2008 р. становила 13 667 чол., або 18,0% від аналогічного показника в Україні. З них зі ступенем доктора наук – 1 745 чол., або 23,1% відповідно, що більше проти 2000–2008 рр. в 1,1 раза. Чисельність працівників-сумісників зі ступенем кандидата наук, навпаки, зменшилась в 0,8 раза до 4 091 чол., або на 13,6%.

За період 2000–2008 рр. фінансування наукових та науково-технічних робіт, що виконувалось науковими організаціями, розташованими в Київському регіоні, зросла в 4,5 раза, досягнувши 2008 р. 3 266 113,8 тис. грн., або 40,7% від загального в Україні. Це кошти, які надійшли за рахунок: держбюджету – 2 027 024,8 тис. грн. (2000 р. – 297 577,7 тис. грн.), або 62,1% від загального фінансування в регіоні; від замовників – підприємств, організацій України – 666 597,7 тис., або 20,4% (2000 р. – 206 761,2); іноземних держав – відповідно 435 675,3 тис., або 13,3% (118 713,7 тис.); власних коштів – 81 249,7 тис., або 2,5% (19 044,9 тис.); коштів місцевих бюджетів – 21 850,0 тис., або 0,7% (за 2000 р. даних немає); позабюджетних фондів – 14 191,4 тис. грн., або 0,4% (9 347,0 тис. грн.). Фінансування за рахунок інших джерел становить відповідно 19 524,9 тис. грн., або 0,6% (713 490 тис. грн.) Фінансування наукових організацій, які здійснюють наукові та науково-технічні роботи в м. Києві, за останні роки є недостатнім. Це питання потребує вирішення найближчим часом, оскільки поновлення матеріальної бази відбувається повільними темпами.

Обсяг наукових та науково-технічних робіт, виконаний власними силами наукових організацій м. Києва, 2000–2008 рр. збільшився у 4,6 раза, досягнувши 3 498 119,2 тис. грн., або 40,9% від загальнодержавного рівня. У тому числі обсяг фундаментальних досліджень зріс у 8,3 раза (2008 р. – 1 130 289,3 тис. грн., або 32,3% від загального по регіону); науково-технічних розробок – у 3,3 (1 120 858,8 тис., або 32,0%); прикладних досліджень – у 3,5 (737 713,4 тис. грн., або 21,2%) та науково-технічних послуг – у 7,0 разів (2008 р. – 509 257,7 тис. грн., або 14,5%).

Внутрішні поточні витрати на наукові та науково-технічні роботи, виконані власними силами наукових організацій м. Києва, підвищилися за 9 років у 5,0 разів, складаючи 2008 р. 3 140 095,1 тис. грн., або 40,7% від усіх в Україні. Їх поділяють на: фундаментальні та прикладні дослідження, науково-технічні розробки, науково-технічні послуги. Найбільші обсяги внутрішніх поточних витрат на наукові та науково-технічні роботи виділено для виконання фундаментальних досліджень – 1 104 749,0 тис. грн. (2000 р. –

131 576,0 тис.), або 35,2% від загальних по регіону, та науково-технічні розробки – 952 124,8 тис. грн. (250 951,9 тис.), або 30,3%. Незначними є внутрішні поточні витрати на прикладні дослідження – 684 176,0 тис. грн. (2000 р. – 178 321,3 тис.), або 21,8% та науково-технічні послуги – 399 045,3 тис. грн. (64 095,0 тис.), або 12,7%.

Стан матеріально-технічної бази організацій м. Києва, що здійснюють наукову та науково-технічну діяльність, не повною мірою відповідає світовим потребам сучасного технологічного розвитку, якому притаманний 5-й та відбувається формування 6-го технологічного укладів. Для нього типовим є 3–4-й технологічні уклади. В Україні п'ятий технологічний уклад існує головним чином в оборонних галузях промисловості, а не в наукових організаціях. Це явище негативно позначається на якості, обсягах наукових досліджень, наукових та науково-технічних розробок та послуг, що надають наукові організації.

На жаль, не існує загальновизнаної методики оцінки техніко-економічного стану об'єктів інноваційної інфраструктури науково-дослідних установ регіонів України. На практиці використовують комплекс показників, які відображають стан і розвиток основних засобів, існуючі технології, роль та участь нематеріальних активів. Серед них вартість основних фондів, стан і рух – введення, оновлення, вибуття, ліквідація тощо.

Середньорічна вартість основних засобів організацій, які займаються науково-технічною діяльністю в м. Києві, згідно з даними Державного комітету статистики України, 2008 р. становила 5 997,3 млн. грн., або 49,9% від загального показника в Україні, у тому числі машини та устаткування – 1 633,9 млн. грн. Порівняно з 2000 р. ці показники збільшилися відповідно у 2,3 та 1,9 рази. Основним засобам наукових організацій, розташованих на території регіону, притаманний значний рівень фізичного та морального зносу.

Джерелом відтворення основних засобів та нематеріальних активів наукових організацій є процес амортизації. До амортизаційного майна відносять об'єкти тривалого багаторічного використання, які беруть участь у виробничих циклах. Це основні засоби, у тому числі довготривалі орендовані на умовах фінансового лізингу, нематеріальні активи.

Амортизаційні відрахування наукових організацій м. Києва порівняно з 2001 р. зросли у 1,7 рази до 49 018,6 тис. грн. у 2008 р. На жаль, даних за 2000 р. немає, тому порівняння виконати неможливо. Значні обсяги амортизаційних відрахувань спостерігались 2006 р. (56 214,5 тис. грн.) та 2007 р. (59 020,1 тис. грн.).

Загальним показником техніко-економічного стану науково-дослідних установ регіону є фондоозброєність. Її можна визначити як співвідношення середньорічної вартості основних виробничих засобів і середньоспискової чисельності працюючого виробничого персоналу.

Фондоозброєність наукових організацій м. Києва 2008 р. дорівнювала 124,9 тис. грн., що більше порівняно з 2000 р. у 3,1 рази.

Технічна оснащеність працівників основної діяльності наукових організацій регіону зросла за період 2000–2008 рр. у 2,5 раза, досягнувши 2008 р. 34,0 тис. гривень.

У промисловій інноваційній інфраструктурі Києва переважає переробна промисловість, у тому числі машинобудування, харчова промисловість і перероблення сільськогосподарських продуктів, хімічна і нафтохімічна промисловість, виробництво деревини та виробів з неї, целюлозно-паперова, поліграфічна промисловість, видавнича справа, металургія та оброблення металу; виробництво і розподілення електроенергії, газу та води.

За видами економічної діяльності пріоритетними підприємствами в регіоні є: ВАТ ПБК “Славутич”, ТОВ “Тендем ЛТД”, ЗАТ “Фармацевтична фірма “Дарниця”, ДП “Буревісник”, ЗАТ “Холдингова компанія “Бліц-Інформ”, ВАТ “Укрпластик”, ДП “Тетра-Пак-Україна”, “ВАТ “Фармак”, ЗАТ “Вітамінний завод”, СП “Реємстма-Київ тютюнова фабрика”, Київський колективний завод “Росинка”, завод “Генератор”, завод “Ленінська кузня”, завод “Арсенал”, ВАТ “Київський ювелірний завод”, ВАТ “Макаронна фабрика”, ВАТ “Реле і автоматики”, ВАТ “Меридіан, АК “Росток”, ВАТ “Укр-Кан-Пауер”, ВАТ “Стиль-Модерн”, ТОВ “Київміськвотресурси”, ВАТ “Київський верстатобудівний концерн”, СП “Київський завод алюмінієвих будівельних конструкцій”, ВАТ “Квазар”, ЗАТ “Інком”, Завод “410 ЦА”, ЗАТ “Чинбар”, ВАТ “Київський мотоциклетний завод”, ВАТ “Київхімволокно”, ВАТ “Радикал”, ВАТ “Оболонь”, ВАТ “Хлібокомбінат № 12”, ЗАТ “Київмлин”, ЗАТ “Завод залізобетонних конструкцій ім. С. Ковальської” тощо.

На вітчизняному та світовому ринках високою конкурентоспроможністю відзначається продукція літако- та суднобудування, високоточного приладобудування, радіоапаратура, технологічне устаткування; хіміко-фармацевтичні продукти і препарати, будівельні матеріали, які виробляють у Києві.

З метою просування якісних товарів київських товаровиробників на внутрішній та світовий ринки, виявлення високоякісного вітчизняного товару і послуг на підставі незалежної, всебічної оцінки їх споживчих властивостей, постійного інформування споживачів про товари і послуги протягом кількох років проводиться започаткована міськдержадміністрацією і Київською торгово-промисловою палатою атестація продукції на знак “Київська якість”. Метою програми “Київська якість” (2001 р.) є підняття престижу вітчизняної продукції і створення конкурентоспроможного споживчого ринку товарів.

З початку реалізації програми призерами “Київської якості” стали АТ “Київхліб”, ЗАТ “Київмлин” (борошно пшеничне вищого ґатунку та житне першого ґатунку), хлібокомбінати № 4 (хліб “Український” новий подовий та сухарі “Малятко”), № 11 (сушка “Малятко”), № 12 (торти “Хрещатий яр”, “Вігальний літній”), ВАТ “Макаронна фабрика” (макаронні вироби “Екстра”), Київський колективний завод “Росинка”, СП “Буддеталь”, ЗАТ “Лакма”, ЗАТ “Провітерм Україна” (апарати і котли опалювальні),

булочно-кондитерський комбінат (кондитерські вироби), завод ім. С. Ковальської (бруківка та товарний бетон), ПП “Онда” (електронні плати). Ці виробники мають право маркувати власну продукцію знаком “Київська якість”. Також необхідно відзначити 23 промислових підприємства (Електронмаш, Завод залізобетонних конструкцій ім. С. Ковальської; ЗАТ “Чинбар”, “Оболонь”, Київський колективний завод “Росинка”, ВАТ “Макаронна фабрика”; “Хлібокомбінат № 12”, ЗАТ “Київмлин” та ін.), які стали фіналістами, лауреатами та переможцями Всеукраїнського конкурсу якості продукції “1000 кращих товарів України”.

Вартість основних засобів за період 2000–2006 рр. збільшилась у 3,3 раза, досягнувши 2006 р. 189 399 млн. грн. [5, с. 91]. Показник введення в дію нових основних засобів зріс з 3 450 (2000 р.) до 13 601 млн. грн. (2006 р.). За досліджуваний період найбільший показник був 2005 р. – 14225 млн. грн. [5, с. 92].

Ступінь зносу основних засобів у Києві підвищився з 37,4 (2000 р.) до 38,9% (2006 р.), причому найбільшим він був 2002 р. (40,8%) та 2003 р. (40,0%) [5, с. 94].

Протягом 2008 р. у Києві інноваційною діяльністю займалися 155 підприємств (2007 р. – 180) з 534 промислових (2007 р. – 539), що становило 29,0% (2007 р. – 33,4%) їхньої загальної кількості [6]. Для порівняння: 2000 р. ці показники були дещо нижчими – відповідно 98 та 419 одиниць, а також 23,0% [7].

Чисельність інноваційно активних підприємств у місті зросла за 2000–2008 роки внаслідок збільшення обсягів фінансування, впровадження нових інноваційних технологій і розробок, застосування нового обладнання. Так, у Голосіївському районі на ВАТ “ПБК Славутич” застосовано найсучасніше обладнання пивної галузі. Технологічний процес побудований з урахуванням новітніх технологій енергозбереження, охорони здоров’я та навколишнього природного середовища.

У Дарницькому районі завдяки суттєвим інвестиціям на фармацевтичній фірмі “Дарниця” введено в дію виробництво твердих лікарських форм із застосуванням високотехнологічного обладнання, яке відповідає світовим стандартам та вимогам належної виробничої практики Європейського Союзу. На ДП “Буревісник” створено спеціалізоване виробництво стерилізаторів. На ЗАТ “Холдингова компанія “Бліц-Інформ” упроваджено у виробництво нові технології виготовлення сучасних видів картонної та плівкової тари, а на ВАТ “Укрпластик” створено інноваційний виробничий комплекс з переробки полімерів.

Загальний обсяг витрат підприємствами м. Київ 2008 р. становив 1 769 481,7 тис. грн. (2007 р. – 166 602,9 тис.) [5]. Найбільше підприємства витрачали кошти 2008 р. на придбання машин, обладнання та програмного забезпечення – 67,4% та інші – 24,7%. Незначними були витрати на внутрішні НДР – 6,7% та зовнішні НДР – 1,4%. Зовсім мізерні витрати характерні для інших зовнішніх знань, які становили 0,5%.

Протягом 2007 р. промислові підприємства витрачали кошти на: інші напрями інноваційної діяльності – 53,2% від їх загального обсягу; придбання машин, обладнання та програмного забезпечення – 32,2 та внутрішні НДР – 11,5%. Незначними були витрати на зовнішні НДР – 1,7% та на інші зовнішні знання – 1,4%.

У 2008 р. фінансування інноваційної діяльності в місті становило 1 769 481,7 тис. грн., або 14,8% від загального обсягу фінансування в Україні, тоді як 2007 р. – 1 666 020,9 тис. грн., або 15,4% від загального обсягу фінансування в Україні, 2005 р. – 10 094 556,3 тис., або 17,6% та 2000 р. – 79 679,0 тис. грн., або 4,5%.

Найбільший показник обсягу фінансування інноваційної діяльності в регіоні характерний для такої форми фінансування, як власні кошти підприємств, а саме 42,2% (2007 р. – 69,2%, 2005 р. – 85,9%), а також за рахунок кредитів – 41,3% (10,7 і 6,4%) [5; 6; 7]. Остання форма фінансування, з одного боку, сприяє розширенню фінансових можливостей промислових підприємств регіону, а з іншого – створює ризик, який пов'язаний із необхідністю повернення боргів у майбутньому, сплати відсотків за користування позиченими коштами.

Незначним було фінансування за рахунок коштів вітчизняних інвесторів – 9,3%, держбюджету – 4,4% (2007 р. – 0,8%) та іноземних інвесторів – 2,8% (1,1%).

Упродовж 2000–2008 рр. зросла кількість промислових підприємств, що впроваджували інновації, з 78 до 140 одиниць, з них: упроваджували інноваційні процеси – 74 од. (у тому числі нові або вдосконалені методи обробки та виробництва продукції – 64 од.) та освоювали виробництво інноваційних видів продукції – 105 од. (у тому числі нових для ринку – 51 од.). Також необхідно відмітити, що 52 промислових підприємства м. Києва із 269 в Україні впроваджували організаційні інновації, а 40 підприємств регіону із 257 в Україні впроваджували маркетингові інновації [5; 6].

Протягом досліджуваного періоду спостерігається позитивна динаміка зростання показників впровадження нових технологічних процесів на промислових підприємствах столиці України у 5,9 раза – з 64 (2000 р.) до 381 (2008 р.), з них маловідходних, ресурсозберігаючих, безвідходних – у 7,5 раза, або відповідно з 22 до 166 [5; 7]. Стрімке підвищення цього показника починається з 2003 р.: 326 процесів, з них 144 маловідходних, ресурсозберігаючих, безвідходних, а 2005 р. – відповідно 581 і 232 та 2007 р. – 273 і 142 [6; 8]. У першу чергу це пов'язано зі сприйнятливістю до нововведень великих промислових підприємств, адже вони розпочали скорочувати технологічне відставання, переорієнтовувати виробничий потенціал на створення конкурентоспроможної продукції.

На промислових підприємствах регіону освоєно виробництво інноваційних видів продукції – 477 найменувань, у тому числі для ринку – 182. З них машин, устаткування, апаратів, приладів – 115, у тому числі нових для ринку – 64 [5, с. 249].

Кількість промислових підприємств, що займались реалізацією промислової продукції, 2008 р. становила 534 одиниці (2007 р. – 539, 2005 р. – 532), з яких 133 (2007 р. – 163, 2005 р. – 198) реалізовували інноваційну продукцію, з них: нової для ринку – відповідно 59 (83 і 118), новою тільки для підприємства – 90 (116 і 68) одиниць [5; 6].

Обсяг реалізованої інноваційної продукції підприємствами м. Київ протягом 2008 р. становив 9,9% від усієї реалізованої промислової продукції, тоді як 2007 р. – 12,9, 2005 р. – 16,0% [3; 5]. У 2000 р. порівняно з попереднім періодом цей показник зменшився майже втричі – до 5,9% [7].

Із загального обсягу реалізованої інноваційної продукції 2008 р. новою для ринку було 76,4%, або 2 698 260,0 тис. грн. (2007 р. – 70,7%, або 2 736 223,7 тис.), та новою тільки для підприємства – 23,6%, або 831 798,3 тис. грн. (2007 р. – 29,3%, чи 1 133 992,2 тис.) [5].

Протягом 2008 р. кількість підприємств, що реалізували інноваційну продукцію за межі України порівняно з 2000 р. збільшилась у 2 рази, досягнувши 40 од. (2000 р. – 20 од.), загальний обсяг якої становив 782 297,3 тис. грн., або 22,2% від загального обсягу реалізованої інноваційної продукції (2000 р. – 41 967,0 тис. грн., або 10,9%) [5; 7].

Промисловими підприємствами Києва протягом 2008 р. придбано в Україні 140 одиниць нових технологій (технічних досягнень), тоді як 2007 р. – 507, 2006 р. – 93, а 2005 р. – лише 56 од., та за межами України – відповідно 90, 144, 82 і 43 одиниці. Також ними передано в Україні лише 1 од. нових технологій (технічних досягнень), у той час як 2005 р. – 3, а 2006 р. – 19 од., а за межами країни – 1 од. Протягом 2005–2006 рр. нові технології (технічні досягнення) за межі України не передавалися.

Підприємницька інноваційна інфраструктура Києва, згідно з даними ЄДРПОУ, Дежфінпослуг України, Аудиторської палати України, Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва, за станом на 01.01.2007 була представлена: бізнес-інкубаторами (11 од.), бізнес-центрами (138), технопарками (15), лізинговими компаніями (179), фондами підтримки підприємництва (35), інвестиційними фондами і компаніями (462), інноваційними фондами та компаніями (733), фінансово-кредитними установами (кредитними спілками, установами взаємного кредитування); страховими компаніями (267 од.). Відповідно до статистичних даних на 01.01.2006, крім зазначених, функціонували: біржі (14 од.), аудиторські фірми (540), лізингові центри (67), небанківські фінансово-кредитні установи (33 од.).

У Києві, як і Україні взагалі, поширеними є технопарки – добровільні об'єднання суб'єктів наукової, науково-технічної, підприємницької діяльності (без обмеження форм власності), які представляють інноваційні структури у вигляді груп юридичних осіб, що діють на основі угоди про спільну діяльність. Розробка інноваційно-інвестиційних проектів та їх подальша реалізація відбувається за безпосередньою участю працівників наукових та інженерно-технічних організацій, яким притаманний значний науковий і практичний досвід роботи в певних галузях (видах економічної

діяльності). Інноваційно-інвестиційна діяльність технопарків базується на матеріально-технічній, виробничій базі їх учасників (наукові лабораторії, інженерно-конструкторські відділи, досвідчені виробництва тощо). Існуюча наукова та промислова інноваційна інфраструктура технопарків, розташованих у Києві, спроможна забезпечувати комплекс робіт відповідно до проектів, починаючи з наукових досліджень і завершуючи промисловим випуском інноваційної продукції, маркетинговими дослідженнями, навчанням персоналу тощо.

На території м. Київ розміщено 15 технопарків, серед яких, наприклад, вирізняють: “Напівпровідникові технології та матеріали, оптоелектроніка і сенсорна техніка”, “Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона”, “Інститут технічної теплофізики”, “Київська Політехніка”, “Укрінфотех”. Їх відносять до категорії технопарків України, створених на базі великих наукових центрів або вузів, які мають потужні дослідні підрозділи. Вони підпадають під дію Закону України “Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків” (№ 991-ХІV від 16.07.1999 р.).

Підприємницька інноваційна інфраструктура сприяє створенню та функціонуванню підприємницького сектору, формує організаційно-економічне середовище з метою стимулювання підприємницької діяльності, адаптації суб’єктів малого підприємництва до сучасних ринкових умов.

Виконаний аналіз стану інноваційної інфраструктури на прикладі м. Київ свідчить про існуючий дисбаланс між суб’єктами інфраструктури. Якщо за напрямками розвинена система, то за іншими аспектами робота майже не розпочата. На найближчу перспективу важливим завданням є створення інноваційної інфраструктури як на державному, так і регіональному рівні. Це сприятиме забезпеченню необхідного балансу ресурсів суб’єктів інноваційного розвитку.

Для подальшого розвитку наукової інноваційної, промислової інноваційної та підприємницької інноваційної інфраструктур на регіональному рівнях необхідно вжити наступні заходи: зміцнити матеріально-технічну базу організацій інноваційної інфраструктури; фінансувати видатки, пов’язані із затвердженням організацій інноваційної інфраструктури; здійснити підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації кадрів для організацій інноваційної інфраструктури; фінансувати видатки, пов’язані з міжнародним співробітництвом організацій інноваційної інфраструктури; створити інноваційний банк, який би працював в особливому правовому режимі; сформулювати та розвивати інфраструктуру підтримки малого підприємництва в інноваційній сфері; утворити глобальну інформаційну систему з інновацій та моніторингу тощо.

Література

1. Закон України “Про інноваційну діяльність” [Електронний ресурс].
– Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

2. Закон України “Про інвестиційну діяльність” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

3. Модельний закон держав-учасників СНД про інноваційну діяльність від 16.11.2006 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ndiiv.org.ua>.

4. Шовкалюк В. Проблеми формування нормативно-правового середовища – базису для розвитку інноваційної діяльності // Наука та інновації. – 2008. – Т 4, № 3. – С. 55–74.

5. Гусев В.О. Регіональні виміри державної інноваційної політики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cvti.kiev.ua>.
